

Actieplan Grondstoffen

Van afval(preventie) naar grondstof

Beeldvormende
Raadsbijeenkomst

Presentatie
Esther Bransen , JMA

Datum
9 februari 2023

Inhoud



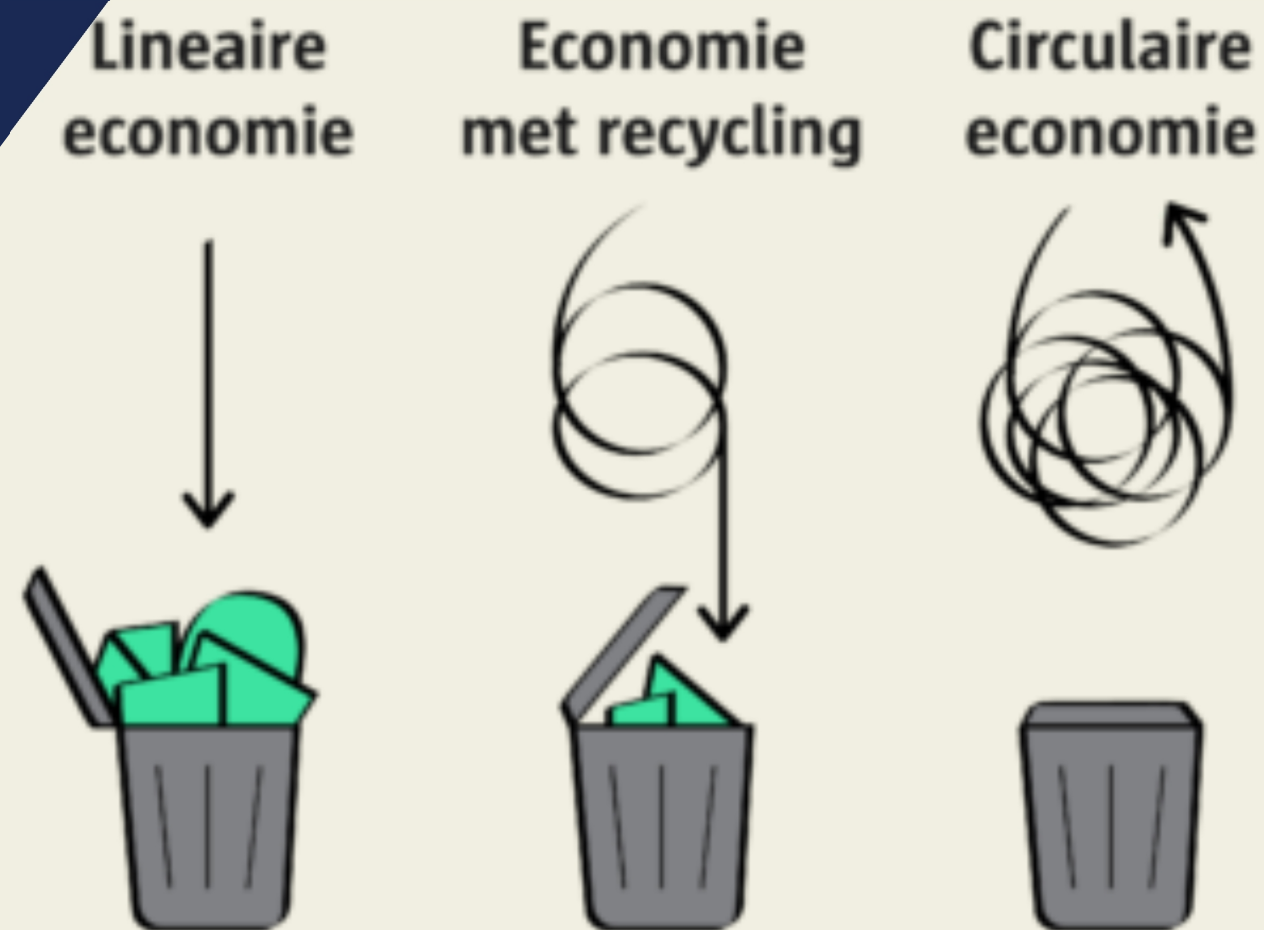
1. Noodzaak hergebruik grondstoffen
2. Bronscheiding versus nascheiding
3. Stand van zaken in Nijkerk
4. Doelen en mogelijkheden
5. Wat vinden inwoners?

Noodzaak hergebruik grondstoffen

- Grondstoffen worden steeds schaarser
- Nederland moet in 2050 volledig circulair zijn!
 - Geen restafval meer
 - We zitten in 2050 in het bovenste deel van de ladder
- Op dit moment: het terugwinnen van grondstoffen uit afvalstromen draagt al bij aan een circulaire economie



Landelijk bekeken



- In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) is vastgelegd hoe in Nederland met afval moet worden omgegaan
- Doelen LAP3:
 - Afval voorkomen
 - Veel minder te verbranden restafval
 - Verbeteren van de afvalscheiding
- Binnen LAP3-doelstellingen is het VANG-programma huishoudelijk afval opgezet (Van Afval Naar Grondstof)
- Het motto van VANG luidt als volgt:

Met optimale afvalscheiding naar hoogwaardige recycling.

Is er een keuze in het scheiden van afval?

Afvalscheiding in en om huis is verplicht

Bronscheiding

- Bronscheiding MOET
- Inwoners scheiden zelf papier, glas, textiel en gft-afval, elektrisch afval, gevaarlijk afval van het restafval



versus

Nascheiding

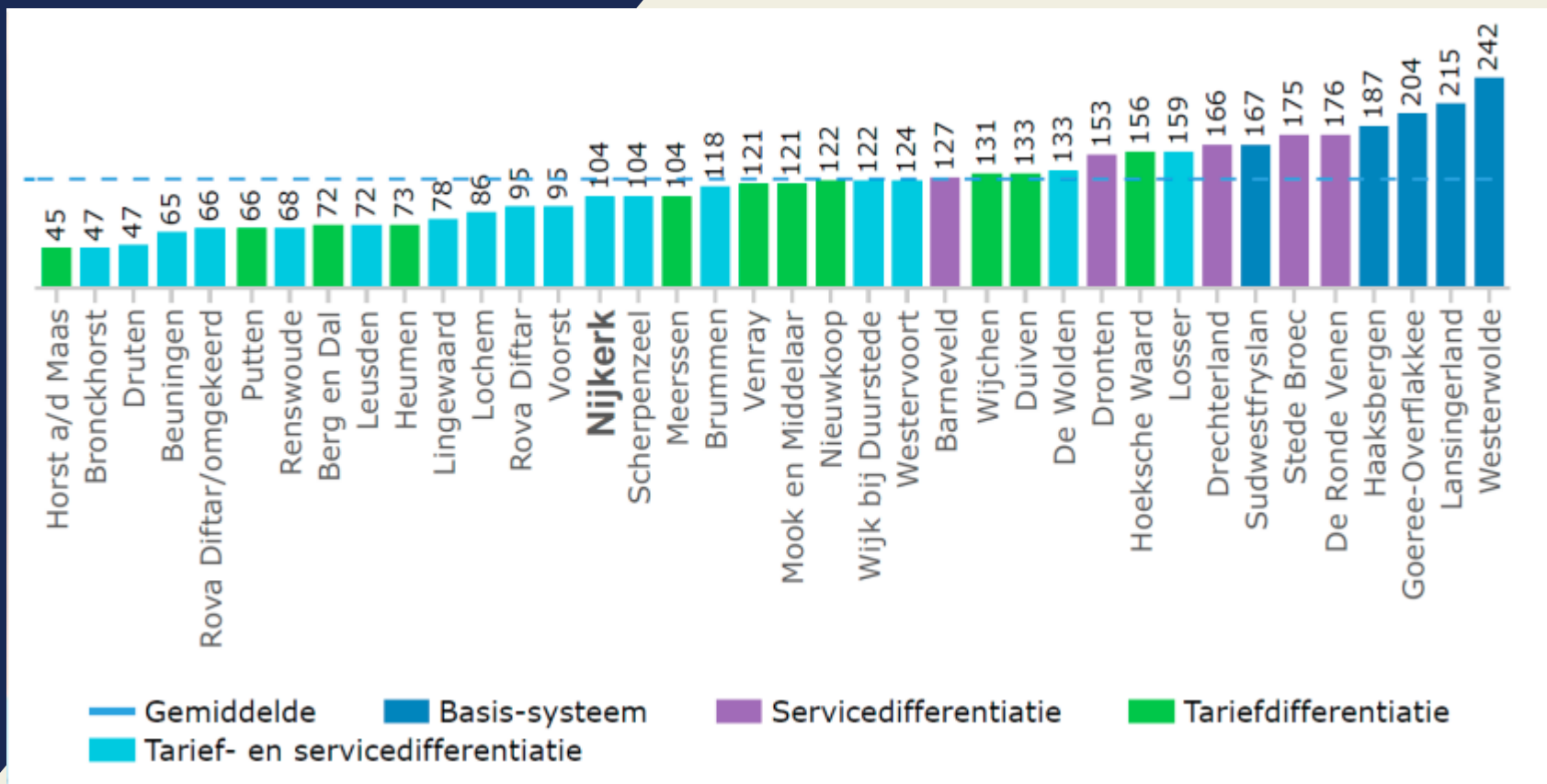
- Nascheiding mag als uitzonderingsstroom voor: plasticverpakkingen/drankenkartons
- Nascheiding van papier, glas, en textiel en gft-afval is niet mogelijk
- Interessant voor gemeenten waar resultaten gescheiden ingezameld PMD achterblijven
- “Bronscheiding waar het kan en nascheiding waar het moet”



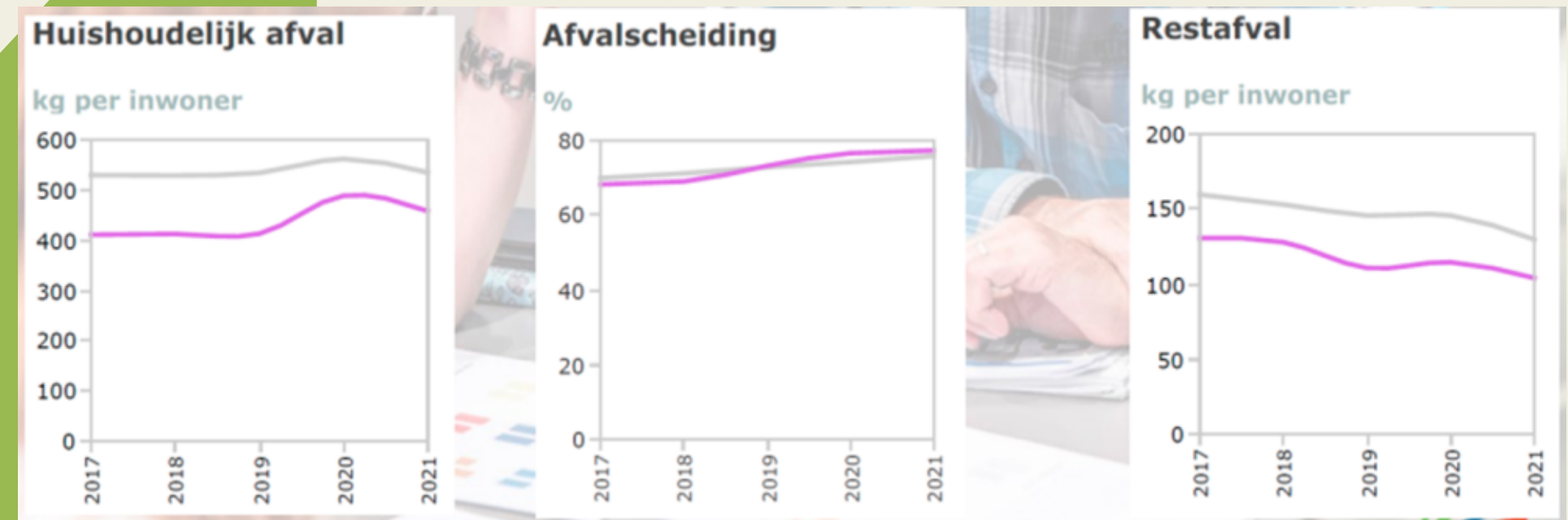
Huidige situatie: Nijkerk

Nijkerk is goed op weg.

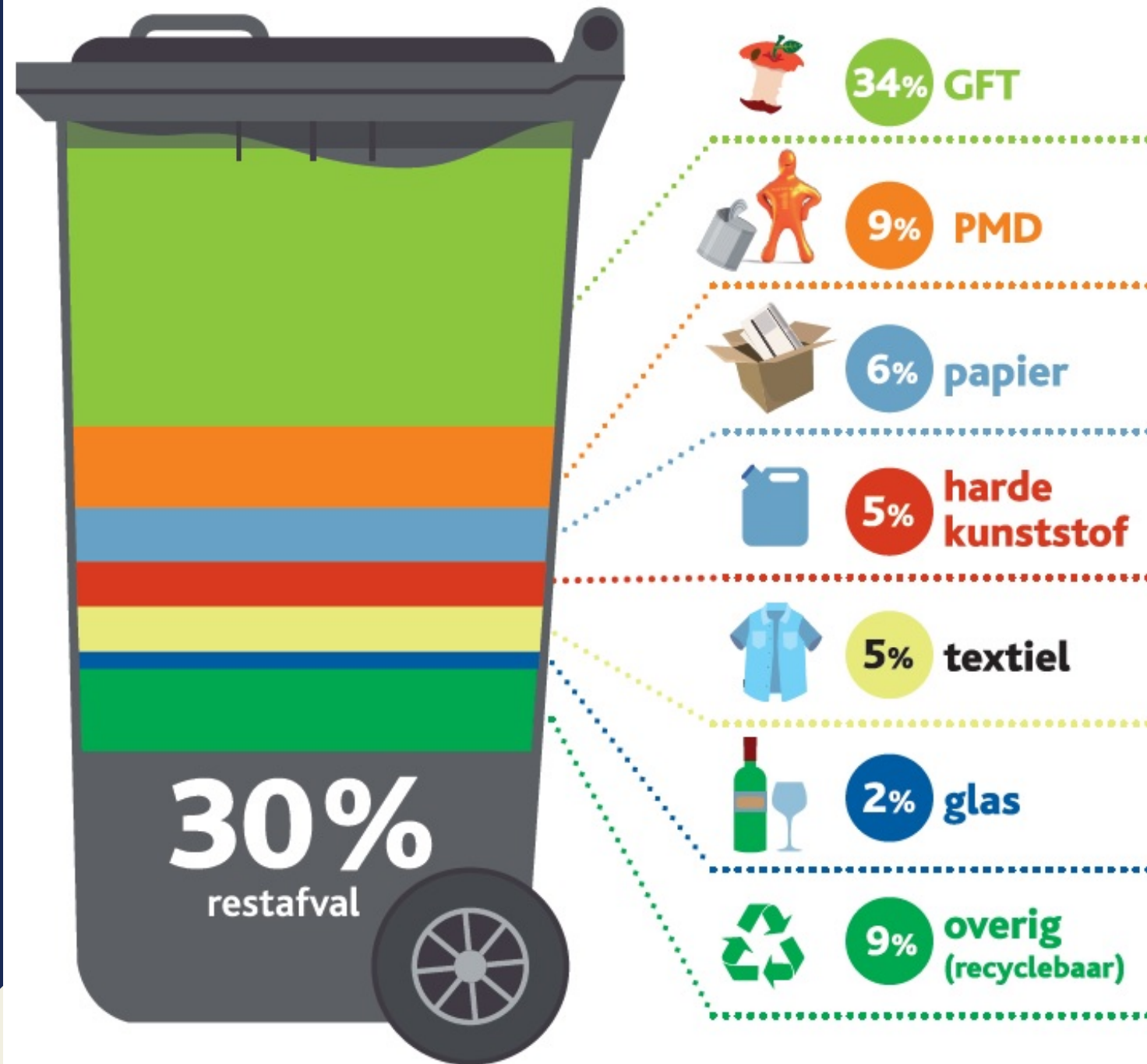
- Landelijk doel 2020: max. 100 kg restafval per inw. per jaar
- Landelijk doel 2020: 75% gescheiden aangeboden



	Nijkerk	KLASSE D
Huishoudelijk afval (kg/inw)	458	535
Afvalscheiding (%)	77%	76%
Restafval (kg/inw)	104	128



Dit is hoe de gemiddelde (grijze) container voor restafval in Nijkerk is gevuld:



Huidige situatie: Nijkerk



Het restafval is nog geen RESTafval

Doelen: Nijkerk

Aansluiten bij landelijke doelen:

- Afval voorkomen
- Verder verminderen van aanbod restafval
- Verbeteren van de afvalscheiding

Een goede basis is aanwezig!

- PMD-inzameling aan huis via minicontainer of zak, of brengen naar verzamelcontainer. Kwaliteit aangeleverde PMD is op niveau.
- GFT in zomermaanden wekelijks
- Luiers hebben eigen brengvoorzieningen
- Restafval zit drempel
- Duurzaamheidscampagne: grondstoffenaanpak is onderdeel



Mogelijkheden

Groente, Fruit en Tuinafval

- Aanbieden aanrechtbakjes voor etensresten
- Stimuleren maken eigen compost

RESTAFVAL

- Extra drempel op aanbieden van restafval?

Plastic-, Metalen verpakkingen en Drankkartons

- Stoppen zakken?
- Pasjessysteem voor brengvoorziening PMD tegen vervuiling
- campagne voor meer verpakkingsvrij leven

LUIERS- EN INCONTINENTIEMATERIAAL

- Wasbare luiers promoten

Oud Papier en Karton

- Van gebundeld naar minicontainers 240 liter
- Inwoners stimuleren in gebruik van een brievenbussticker: wel/geen ongeadresseerde post ontvangen?

TEXTIEL

- Informeren over producentenverantwoordelijkheid
- campagne voorkomen textielafval

PARTICIPATIE

- (Blijven) stimuleren lokale en inwonerinitiatieven (Rotary)
- Zwerfafvalbrigade

COMMUNICATIE

- Communicatie over goede afvalscheiding en afvalpreventie aanscherpen via website gemeente: ook duurzaam-nijkerk.nl
- Betrekken winkels, verenigingen, scholen waar logisch en mogelijk
- inzet Afvalwijzer-app uitbreiden waar mogelijk en gewenst



Waar lopen inwoners tegenaan?

Diepte-interviews door Citisens - januari 2023

- Vervolg inwonerenquête Afvalscheiding

Doel diepte-interviews: een Actieplan Grondstoffen dat wordt gedragen door inwoners en waarin zij zich herkennen. Knelpunten en ideeën worden meegenomen in het opstellen van het Actieplan.

Het onderliggend doel van de inwonersparticipatie is dat de gemeente hoort en ziet vanuit inwonerperspectief waar hun intrinsieke motivatie ligt m.b.t. het aanbieden en scheiden van afval.



Opvallendheden diepte-interviews

35 interviews

- 3 op afspraak (actieve afvalscheiders)
- 2 telefonisch (actieve afvalscheiders)
- 30 aan de deur

Opvallendheden

- Sprake van zelfselectie: inwoners die niet geïnteresseerd zijn, werken niet mee aan interviews
- Eigen gedrag versus gedrag ander wordt positiever ingeschat
- In hoeverre speelt generatieverschil een rol?: “alles komt toch op 1 hoop”.
- Motivatie afvalscheiding: Kosten en omdat het moet. Milieu-aspect vooral voor actieve scheiders van belang



Aanbevelingen door inwoners

- Bied inwoners de keuze voor een extra klike voor papier en karton
- Bied inwoners van appartementencomplexen die een GFT-container moeten delen de mogelijkheid van een extra bak.
- Actualiseer en vereenvoudig de informatievoorziening en informeer meer. De afvalkaart is nu tekstueel. De wens bestaat voor een meer visuele informatievoorziening.
- Zorg voor bekendheid van de app. Deze is relatief onbekend.
- Zorg voor een schone omgeving rondom papierbakken en glasbakken. Dat kan bijvoorbeeld door afvaladoptanten.

